

Handicapovaní střelci v Londýně 2012 očima ing. R. Gronského

Byť v posledním roce před londýnskou paralympiádou naši nejlepší handicapovaní střelci vše podřídili všestranné intenzivní přípravě, tak podobně jako do Atén ani letos na paralympiádu neodjel žádný český reprezentant, byť měl splněná mezinárodní kritéria. Nejen u nás, ale i v zahraničí jsou národní kritéria pro nominaci přísnější, protože jak ČPV, tak i ostatní národní paralympijské výbory i sponzory zajímá pouze umístění „na bedně“.

V současnosti si bohužel jen málokterý národní tým hraje na úspěch završený „pouhou“ účastí v osmičlenném finále. Coubertinovo heslo, že je „důležité se zúčastnit“ je nahrazeno „je důležité zvítězit“ a řada států dokonce přehlíží medailisty, kteří vybojovali „jen“ stříbro nebo bronz, o dalších umístěních ani nemluvě. I nedávno skončená londýnská paralympiáda znovu ukázala, že hlavní roli nehraje jen důkladná příprava, ale zejména špičkově zajištěné finanční zázemí. Ale ani vynikající výsledky před paralympiádou, na světových pohárech a mezinárodních soutěžích nedávají záruku na získání paralympijské medaile. Často velkou roli hrají ještě další faktory – nejen momentální psychická pohoda a stresová odolnost, celkový zdravotní stav, ale také technické problémy s invalidním vozíkem, sedačkou nebo s protézou, či se zbraní a střelivem atd.

Hodnocení pistolových střeleckých disciplin na paralympiádě 2012 předkládám díky tomu, že většinu účastníků paralympijských soutěží znám léta osobně, ale zejména proto, abych širší střelecké veřejnosti tyto soutěže přiblížil, protože tzv. veřejnoprávní ČT o tomto sportu informovala jen velmi kuse a navíc v časech před půlnocí, které byly navíc denně měněny. Londýnské soutěže jsem sledoval průběžně na internetu online a o krátké postřehy jsem navíc po paralympiádě požádal emailem i některé zahraniční trenéry a účastníky.

P1/VzPi60 – na palebnou čáru se dostavilo 31 handicapovaných mužů, z nichž pouze Čína, Korea, Rusko a Turecko měli po 3 reprezentantech. Základní závod vyhrál sice Polák Kosowski před Korejcem **Leem** ve shodném nástřelu **568** a před dalším Korejcem **Parkem (567)**, a Indem Sornsivičajem (566) a do finálové osmičky se dostal jako pátý špičkový turecký střelec **Yamac**, Srb Papaž (563) a ještě dva Rusové Malyšev (565) a Ponomarenko (563), který na 9. – 10. tj. již nepostupové místo odsunul dva čínské ambiciózní reprezentanty s nástřelem 562. Medailisté předchozích paralympiád Rakušan H. Aufschneiter, Rus A. Lebedinský (oba shodně 559), výborní Maďar Gurisatti (558), Ázerbájdžánec Muradov (554), Makedonec Karanfilov 553, ...skončili až na dalších místech. Číňan Li s kvalitním nástřelem 551 byl až 24., Ital Iori s 543 body až 27., poslední Turek Bahceci měl pouhých 527. Limit pro účast na LPH byl stanoven na 545 bodů, které musel každý adept účasti splnit na min. dvou mezinárodních soutěžích v předchozích letech dozorovaných mezinárodním paralympijským výborem IPC a ti, kteří byli v Londýně na 25. až 31. místě tento limit vyrovnali nebo střelili méně. Pro srovnání letošní nejlepší výsledek dosažený v této disciplíně na špičkové soutěži u nás – nastřílel Roman Gronský 22.6. v Plzni ve 3. kole Českého poháru, kdy vytvořil nový český rekord 547 bodů, ale ten by stačil v Londýně jen na 25. místo.

Finálový výkon pouhých 92,7 měl za následek pád Poláka Kosowského až na 7. místo, ale vynikající výkon podal Turek **Yamac** výkonem **98,7**, kterým srovnal výkon s Korejcem **Parkem** na 664,7 a došlo **k rozstřelu o zlato**. V tom byl úspěšnější Korejec zásahem do středové desítky 10,8 oproti Yamacovi, který střelil 9,9 a získal tak stříbro. Bronz vybojoval díky náskoku ze základního závodu a s finálovým výkonem 94,7 další Korejec **Lee** s celkovým výsledkem 662,7 pouhých 0,6 bodu před výborně finišujícím Indem Sornsivičajem (566+96,1).

P2/VzPi40 – je jedinou pistolovou disciplínou vypsanou pouze pro handicapované ženy. I když u nás v současné době nestřílí jediná tělesně handicapovaná žena, může se to do příští paralympiády v brazilském Riu změnit a tak uvádím aspoň základní fakta. Na startu bylo pouhopouhých 8 žen, takže se i všechny zúčastnily osmičlenného finále. Základní závod vyhrála i u nás známá Makedonka **Nakovska-Bikova** nástřelem ve vyrovnaném paralympijském rekordu **381** bodů před Ruskou M. **Klimenčenkovou** (378) a Íránkou **Javanmardidodmaniovou** (376)... osmá byla Ruska Dalekova s nástřelem 367 bodů.

V této soutěži finálových deset ran pořadí na medailových místech nezměnilo a tak Nakovska-Bikova získala zlato s finálovým nástřelem **94,7 (celkem 475,7 v novém paralympijském rekordu)**, Klimenčenková stříbro s 91,6 (celkem 469,6) a Javanmardidodmaniová s 93,0 body (celkem 469,0 bodů) bronz před mohutně finišující Ukrajinkou Mustafajeovou s nejlepším finálovým nástřelem **100,6 bodu**, která se tak posunula ze 7. místa ze základního závodu (368 bodů) na 4. místo, kde ji jen 0,4 bodu chybělo na bronz, ale před 5. Korejkou Park, která měla sice o bod lepší základní nástřel, ale horší finále (celkem tak 468,6 bodu).

P3/SP30+30 - v této disciplíně startovalo jen 21 handicapovaných mužů vč. 2 žen, protože tuto disciplínu střelí dohromady s muži. Pouze Rusko mělo opět tříčlenné zastoupení, Čína, Korea, Makedonie a Turecko měli po 2 reprezentantech. Úvodní část – mířenou měl nejlepší Ital Iori s výborným nástřelem **290** bodů před Turkem **Yamacem** s **289** a Korejcem Parkem s 288, Číňanem **Li** s 287, Rusem **Malyševem** a Ázerbájdžáncem Muradovem s 286 body.

Druhá část závodu ale jako vždy pořadím pěkně zamíchala. Ital Iori figuru dokonale zpackal, když střelil pouhých 254 bodů (= 19. místo), kdežto Turek Yamac svými 284 body dosáhl součtu **573** a jako druhý postupoval do finále, nejlepším výkonem na figuru Rus **Malyšev** s 288 body postupoval jako **první s 574 body do finále**. Třetím finalistou 287+280 již s 567 body měl na druhého Yamace Číňan **Li** ztrátu 6 bodů. Do finále se ještě dostali na **4.místě Ponomarenko s 564**, **5.Číňan Ni s 563**, **6.Korejce Lee s 562**, **7.Srb Papaž s 560** a **8.Korejce Park s 559** body. Paralympijská vítězka v P2/vzduchová pistole na 40 ran **Makedonka Nakovska-Bikova** skončila **12. nástřelem 553 bodů**, mnohonásobný medailista předchozích paralympiád – vozíčkář Rakušan Aufschneiter s 551 body byl až 15., držitel paralympijského i světového rekordu z Atlanty Rus Lebedinský zůstal za svým rekordem 587 ostudným výkonem 547 (pouhých 7 bodů nad limit umožňující účast na paralympiádě) až 17. a poslední Turek Bahceci s 535 body 21.

Karty pro osmičlenné finále, které se střílí stejně jako u nepostižených na 20 ran na figuru byly rozdány. Vynikající výkon podal **Číňan Li**, který se z 3. místa v základním závodě vyhoupl na zlatý stupínek celkovým nástřelem **567+203,0** před dvojicí ruských reprezentantů. Druhého Rusa **Malyševa** s nástřelem **574+191,5** odsunul z 1. místa na stříbrnou pozici a třetí **Ponomarenko** zase odsunul výkonem **564 + 200,9** Turka Yamace (573+190,1) na nevděčné 4. místo. I když Číňan Ni měl dobrý finálový nástřel 199,0, ztrátu na medailové pozice již nedohonil a naopak jej 5. Korejce Lee (562+200,6) lepším finálovým výkonem posunul na konečné 6. místo.

Náš nejlepší handicapovaný střelec této disciplíny Vladimír **Marčan** mohl teoreticky svým standardním výkonem okolo 550 bodů zůstat těsně před branami finále, příp. kdyby v něm „bouchly saze“, tak se do finále dostat zejména díky jeho velmi dobrým výkonům na figuře. Tím, že ale byl ČPV vrácen jeho nominační lístek zaslaný IPC do ČR tak do Londýna neodjel a nebylo možno jeho výkon na této špičkové soutěži porovnat. Poté ztratil motivaci a když k tomu přičteme občasné poruchy jeho 9 let staré pistole, která má již své odstříleno a také někdy závady po selhání nábojů, nelze se divit jeho následujícím slabším výsledkům. Nejlepší letošní domácí výkon Marčanova sparingpartnera a vítěze finále Českého poháru v Plzni R. Gronského 549 bodů by tak stačil jen na 16. místo. Všichni handicapovaní střelci –

reprezentanti bojují neustále nejen se sebou samými, ale především s nedostatečným finančním zabezpečením a s mechanickými poruchami svých zbraní. Zbraně si musí naši handicapovaní střelci totiž kupovat sami za své a na nové vzhledem k nákladům za účast na mezinárodních nominačních závodech, které si musejí sami částečně dotovat, mohou jen těžko našetřit!

P4/LP60 do základního závodu nastoupilo 29 handicapovaných střelců vč. 3 žen (na rozdíl od nepostížených mohou tuto disciplínu společně střílet i ženy). Po 60 ranách vedl výkonem **550 bodů** Korejec **Park** před Rusem **Ponomarenkem** (544) a Číňany Li a Ni se shodným nástřelem 535 bodů. Dalšími finalisty byli 5. Polák Kosowski (533), 6. Číňan Ru (532), 7. Turek Yamac a posledním postupujícím do finále byl na 8. místě Rus Malyšev (531). Smůlu měl Ital Iori na 9. místě o jediný bod za Malyševem i 13. jindy výborný Maďar Gurisatti, kterého několik špatných ran odsunulo až na 13. místo s nástřelem 520 bodů. Makedonka Olivera Nakovska-Bikova svým nástřelem **515 bodů obsadila 17. místo**, a natřela to o deset míst svému týmovému kolegovi V. Karanfilovi, který neočekávaně nastřílel pod své možnosti a spadl se svým výkonem 492 bodů až na 27. místo. Největší propad ale zaznamenal jediný německý reprezentant F. Heitmeyer výkonem 470 bodů, které znamenalo poslední 29. místo, když limit pro účast v této soutěži byl v předchozím období stanoven na 505 bodů.

Ve finále Rus Malyšev svým finálovým výkonem 92,3 zůstal jen 0,1 bodu za nejlepším finálovým výkonem Korejce Parka, ale zůstal vzhledem ke ztrátě ze základního závodu 6. **Korejec Park** s finálovými 92,4 získal **další zlato** a stal se tak nejúspěšnějším pistolářem londýnské paralympiády. Rus **Ponomarenko** uhájil svou pozici ze základního závodu, kdy ve finále připojil 89,2 bodu a **k bronzu ze vzduchové pistole připojil stříbro** z této disciplíny. O bronzu rozhodlo až toto finále, protože dva Číňané měli ze základního závodu shodný nástřel, ale **Ni** ve finále střelil 90,3, kdežto jeho týmový kolega Li 89,5 a zbyla tak na něj bramborová medaile za 4. místo. Vynikající Turek Yamac opět potvrdil svou psychickou odolnost a umění střílet finále, když se nástřelem 91,3 vyhoupl po finále ze 7. na 5. místo, kam naopak spadl Polák Kosowski výkonem 90,3, který je sice dobrý, ale jiní byli tentokrát ve finále i v základním závodě lepší. Pro srovnání - letošní nejlepší výsledek dosažený v této disciplíně na větší soutěži u nás – nastřílel Pavel Děcký - 502 bodů ve finále Českého poháru v Plzni, kdy sice zaostal za svými výkony z menších soutěží, ale v Londýně by to stačilo na 23. místo, takže by rozhodně nebyl poslední.

Handicapovaní střelci – pistoláři nemají žádné koeficienty nebo různé skupiny obvyklé např. u plavců, atletů atd., ale jsou mezi nimi rozdíly v postižení. Vedle sebe totiž soutěží nejen klasičtí „vozičkáři“ (kteří mají víceméně ochablé břišní svalstvo, problémy se zády, ledvinami atd. – Iori, Aufschneiter, ...), ale i další „sedící“ po amputacích dolních končetin (pod i nad kolenem – Yamac, Lebedinský, ...) a konečně i ti, kteří mají postiženu jednu horní končetinu (Ponomarenko, Malyšev, Nakovska...). Není bez zajímavosti, že většinu pistolářských soutěží vyhráli střelci, jejichž handicapem je právě amputace nebo nefunkčnost jedné horní končetiny, která u nepostížených střelců vlastně při střelbě „překáží“ a střelec-pistolář ji postrádá při nabíjení. Tato „výhoda“ je ale určitě kompenzována tím, že zejména ve VzPi60 a v LP60 vlastně takto postižený střelec po každé ráně pistoli odkládá do stojánku a stále svou jednou funkční rukou otevírá závěr, nabíjí a znovu musí pečlivě svou zbraň uchopit, zamířit a vystřelit.

Nyní čeká všechny střelce bez rozdílu zimní příprava, která spočívá v tréninku a v účasti na soutěžích ve vzduchovce. U handicapovaných musí být do konce kalendářního roku sjednocena v ČR péče o všechny handicapované sportovce vč. střelců, aby to další paralympijské období vyvrcholilo účastí dobře připraveného a zabezpečeného střelce (-ů) na LPH 2016 v brazilském Riu.

Ing. R. Gronský, kapitán české reprezentace handicapovaných střelců, říjen 2012

